

Karl Landsteiner (1868-1943)

Austriacki lekarz hematolog i immunolog; profesor uniwersytetu w Wiedniu i w Rockefeller Institute for Medical w Nowym Jorku. W 1930 roku otrzymał Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny za odkrycie grupy krwi A, B oraz o. 10 lat później przyczynił się do odkrycia czynnika Rh. W upamiętnieniu jego zasług, 14 czerwca, dzień jego urodzin – stał się Światowym Dniem Krwiodawstwa.

Paul Greengard (1925-2019)

Amerykański neurobiolog; odkrył rodzaj przekazywania bodźców nerwowych odpowiadających między innymi za koncentrację. W 2000 roku otrzymał razem z A. Carlssonem i E. Kandellem Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny za „odkrycia dotyczące transdukcji sygnału w układzie nerwowym” (wyjaśniające między innymi sposób komunikacji neuronów). Za honorarium z Nagrody pomógł sfinansować Pearl Meister Greengard Prize – nagrodę przeznaczoną dla naukowców ustanowioną w 2004 roku.

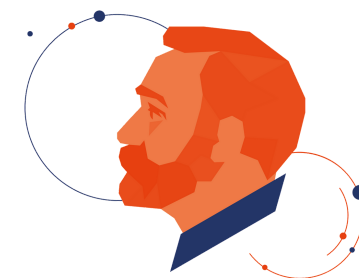
Françoise Barré- Sinoussi (1947)

Francuska wirusolog; profesor Instytutu Pasteura w Paryżu, w 1983 roku opublikowała w „Science” wyniki badań na temat nowego retrowirusa. W 2008 roku odebrała wraz z Lukiem Montagnierem Nagrodę Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny za odkrycie ludzkiego wirusa niedoboru odporności (HIV). Od wielu lat działa na rzecz krajów najczęściej dotkniętych AIDS.

Rita Levi-Montalcini (1909-2012)

Pochodząca z Włoch amerykańska lekarka embriolog i neurolog; jej badania dotyczyły między innymi komórek nerwowych. Została wyróżniona Nagrodą Nobla w dziedzinie fizjologii lub medycyny razem z S. Cohenem „za odkrycia o istotnym znaczeniu dla zrozumienia mechanizmów regulujących wzrost komórek i narządów zarówno u zwierząt, jak i u ludzi”. Podczas wojny, nie mogąc pracować naukowo prowadziła badania w swojej sypialni, którą zmieniła w laboratorium służące badaniu kurzych zarodków.

Łamigłówka Einsteina

Sprawdź się!

W Tygodniu Noblowskim zapraszamy do zmierzenia się ze specjalnymi łamigłówkami logicznymi, dotyczącymi osób... wyróżnionych Nagrodą Nobla. Ten typ quizów bywa określany jako „łamigłówki Einsteina”.

Czy genialny badacz – uhonorowany Nagrodą Nobla w dziedzinie fizyki w 1921 roku – rzeczywiście za młodu stworzył ten typ łamigłówek logicznych? Nie – to raczej tylko anegdota. Co nie oznacza, że „łamigłówka Einsteina” nie może stanowić sporego wyzwania (była wykorzystywana na przykład do testowania algorytmów komputerowych).

Materiał powstał w celach edukacyjnych w ramach projektu Tydzień Noblowski 2023. Partnerem wydarzenia jest firma Pfizer.

	1	2	3	4
Imię i nazwisko				
Kraj pochodzenia				
Rok przyznania wyróżnienia				
Nagrodę przyznano za				
Fakt z życia				

Jeśli chcecie się zmierzyć z łamigłówką – oto kilka porad:

- uważnie przeczytajcie wszystkie wskazówki;
- wpiszcie do tabeli te informacje, których usytuowanie w niej nie budzi wątpliwości;
- następnie – drogą dedukcji, drogi Watsonie – stopniowo uzupełniajcie dostępnymi informacjami kolejne puste miejsca;
- w każdej z pięciu kolumn tabeli powinny znaleźć się następujące dane dotyczące jednego Noblisty/jednej Noblistki: imię i nazwisko, kraj pochodzenia, data przyznania wyróżnienia, powód wręczenia Nagrody oraz jedna ciekawostka dotycząca życia lub dokonań laureata/laureatki.

Powodzenia! Koniecznie dajcie znać, jak Wam poszło!

1. Laureat(ka) z Włoch znajduje się w ostatniej kolumnie.
2. Françoise Barré-Sinoussi znajduje się pomiędzy Karlem Landsteinerem, a Paulem Greengardem.
3. Paul Greengard, laureat z 2000 roku znajduje się dokładnie po lewej stronie od osoby, która otrzymała wyróżnienie w 1986 roku za odkrycia, które pomogły zrozumieć mechanizmy regulujące wzrost komórek i narządów, zarówno zwierząt jak i ludzi.
4. Laureat(ka) z USA przekazała pieniądze ze swojej nagrody na ufundowanie wyróżnienia dla wybitnych kobiet-badaczek, by wspierać ich rozwój naukowy.
5. Laureat(ka) z Francji otrzymał(a) wyróżnienie za odkrycie ludzkiego wirusa niedoboru odporności (HIV).
6. Włoska badaczka, Rita Levi Montalcini podczas drugiej wojny światowej zmieniła swoją sypialnię w laboratorium, by móc kontynuować badania nad kurzymi zarodkami.
7. W upamiętnieniu zasług osoby wyróżnionej w 1930 roku, dzień jej urodzin, 14 czerwca, stał się Światowym Dniem Krwiodawstwa.
8. Osoba wyróżniona w Laureat(ka) z Austrii, która otrzymała wyróżnienie za odkrycie grup krwi oraz zjawiska aglutynacji, znajduje się w pierwszej lub w ostatniej kolumnie.
9. Laureat(ka) z 2008 roku, który(a) znajduje się w drugiej kolumnie, bierze aktywny udział w działaniach pomocowych na rzecz krajów najczęściej dotkniętych plagą AIDS.
10. Laureat(ka) z USA znajduje się dokładnie pomiędzy osobą z Francji a osobą z Włoch.
11. Osoba, która otrzymała wyróżnienie za badania nad komunikacją neuronalną tj. transdukcję sygnału układzie nerwowym, znajduje się w trzeciej kolumnie.
12. Osoba, która otrzymała wyróżnienie w 1986 roku, znajduje się w czwartej kolumnie